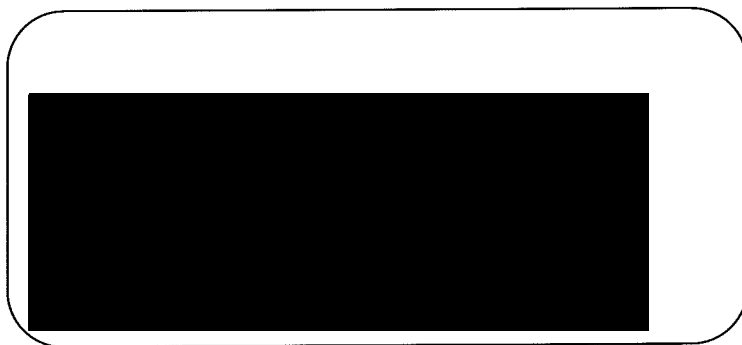

Váš dopis značky / ze dne 17.04.2018

naše značka 2018/31/900200

vyřizuje / linka

místo odeslání / dne Praha 30.04.2018

Poskytnutí informací podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Dopravní podnik hl. města Prahy, akciová společnost, se sídlem Sokolovská 217/42, Praha 9, IČO: 00005886, obdržel dne 17.04.2018 Vaši žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „InfZ“), v níž žádáte o poskytnutí informací k níže uvedenému dotazu:

„Dovolujeme si Vás touto cestou požádat o zaslání rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 21. února 2018, evidované pod sp. zn. 13 Co 112/2016, žalobkyně: Koruna Palace Assets a.s., žalovaná: Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost ve věci vedené před Obvodním soudem pro Prahu 9 pod sp. zn. 19 C 270/2014 a před Nejvyšším soudem české republiky pod sp. zn. 23 Cdo 5105/2016.“

V návaznosti na Váš výše uvedený dotaz Vám v příloze zasíláme Vámi požadovaný rozsudek č.j. 13Co 112/2016-182 ze dne informace 21.2.2018.

**Dopravní podnik hl. m. Prahy,
akciová společnost**

vedoucí odboru Právní

Příloha: výše uvedený rozsudek

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Fučíka a soudců JUDr. Elišky Mrázkové a JUDr. Pavla Vlacha v právní věci

žalobce: **Koruna Palace Assets, a.s.**, IČ 14720640,
se sídlem Praha 1, Václavské náměstí 846/1,
zastoupeného Mgr. Markem Plajnerem, advokátem,
se sídlem Praha 1, Na Příkopě 23,

proti
žalovanému: **Dopravní podnik hl. m. Prahy, a.s.**, IČ 00005886,
se sídlem Praha 9, Sokolovská 217/42,
zastoupenému JUDr. Lenkou Příkazskou, advokátkou,
se sídlem Praha 1, Vodičkova 710/31,

o zaplacení částky 22 659 587 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 15. prosince 2015, č.j. 19 C 270/2014 – 96, doplněnému doplňujícím usnesením ze dne 29. prosince 2015, č.j. 19 C 270/2014 – 103,

takto :

- I.** Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje.**
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradu nákladů odvolacího a dovolacího řízení částku 334 764 Kč k rukám advokáta Mgr. Marka Plajnera do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozsudkem soud prvního stupně vyhověl žalobě a ve výroku I zavázal žalovaného zaplatit žalobci částku 22 659 587 Kč s ročním úrokem z prodlení ve výši 8,05 % od 10.11.2014 do zaplacení, a ve výroku II zavázal žalovaného nahradit žalobci na nákladech řízení částku 1 620 307,50 Kč k rukám advokáta Mgr. Marka Plajnera, obě částky do tří dnů od právní moci rozsudku.
2. Takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal proti žalovanému zaplacení v záhlaví uvedené částky s příslušenstvím, která představuje bezdůvodné obohacení žalovaného na úkor žalobce plněním bez právního důvodu spočívajícím v bezplatném užívání žalovaným nebytových prostor žalobce pro účely provozu trasy A Metra. Žalobce uplatňuje nárok na vydání jen nepromlčené části bezdůvodného obohacení, tj. toho, kterého žalovaný docílil za dobu ne delší čtyř let před podáním žaloby, od 15.8.2010 do 15.8.2014 (§ 397 ObchZ).
3. Podle odůvodnění vyšel na podkladě důkazů, jež provedl, ze zjištění, že žalobce je v katastru nemovitostí zapsán jako vlastník pozemku parc. č. 582, zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba, jiná stavba č.p. 846, vedených Katastrálním úřadem pro hl. m. Prahu, Katastrálním pracovištěm Praha pro katastrální území Nové Město na listu vlastnictví č. 384, (dále jen Palác Koruna). Mezi účastníky není sporu o tom, žalovaný užívá prostory o plošné výměře 125,66 m² v prvním nadzemním podlaží domu, Paláce Koruna, z toho plochu o výměře 77,05 m² zabírá výstup z Metra ústící na Václavské náměstí a plochu o velikosti 48,61 m² zabírá výstup z Metra ústící do ulice Na Příkopě. Žalovaný dále užívá prostory o výměře 159,53 m² v prvním podzemním podlaží a prostory o výměře 163,83 m² ve druhém podzemním podlaží. Podle znaleckého posudku ze dne 14.10.2012 předloženého žalobcem a jeho dodatku č. 1 ze dne 10.1.2014, kterými soud prvního stupně provedl důkaz (§ 127a o.s.ř.), žalobce uložil znalci Ing. Milanu Pavlovskému odpovědět na otázku, jaké by bylo obvyklé nájemné za užívání současných veřejných nebytových prostorů v domě č.p. 846, v Paláci Koruna od 1.1.2009 do 31.12.2012, respektive do 31.12.2013, za předpokladu, že by zde (na tomto místě) byly srovnatelné nebytové prostory jako jsou (jinde) v Paláci Koruna. Podle závěru tohoto znaleckého posudku činilo obvyklé nájemné v prostorách, kde je umístěn výstup z podchodu na Václavské náměstí v roce 2009 částku 3 300 Kč/m²/měsíc, v roce 2010 částku 3 200 Kč/m²/měsíc, v roce 2011 částku 3 300 Kč/m²/měsíc a v roce 2012 částku 3 400 Kč/m²/měsíc. Obvyklé nájemné v prostorách výstupu do ulice Na Příkopě činilo v roce 2009 částku 2 500 Kč/m²/měsíc, v roce 2010 částku 2 400 Kč/m²/měsíc, v roce 2011 částku 2 200 Kč/m²/měsíc a v roce 2012 částku 2 250 Kč/m²/měsíc. Obvyklé nájemné v prvním podzemním podlaží, tj. v prostorách, kde je umístěn podchod, činilo nájemné v roce 2009 částku 511 Kč/m²/měsíc, v roce 2010 částku 493 Kč/m²/měsíc, v roce 2011 částku 462 Kč/m²/měsíc a v roce 2012 částku 470 Kč/m²/měsíc. Obvyklé nájemné v prostorách ve druhém podzemním podlaží činilo v roce 2009 částku 154 Kč/m²/měsíc, v roce 2010 částku 123 Kč/m²/měsíc, v roce 2011 částku 114 Kč/m²/měsíc a v roce 2012 částku 117 Kč/m²/měsíc. Posudek vyšel z předpokladu, že v oceňovaných prostorách domu, Paláce Koruna byly v rozhodné době srovnatelné nebytové prostory, jako v jiných jeho částech (které tam ale v rozhodném období ve skutečnosti nebyly a dosud nejsou). Podle dodatku č. 1 ke znaleckému posudku v roce 2013 by obvyklé nájemné stejných nebytových prostor činilo částky 3 500 Kč, 2 350 Kč, 486 Kč a 121 Kč/m²/měsíc. Předžalobní výzvou obsaženou v přípisu ze dne 8.8.2014 (§ 142a odst. 1 o.s.ř.) vyzval žalobce

tak, jak ji stanovil znalec Ing. Richard Motyčka, neodpovídá. Bylo prokázáno, že objekt Paláce Koruna je vzhledem ke svému umístění (na rohu Václavského náměstí a ul. Na Příkopě) velmi atraktivní a jednotlivé nebytové prostory žalobce pronajímá ke komerčním účelům. Nájemné se v domě přitom pohybovalo v roce 2009 od 154 Kč/m²/měsíc do 3 750 Kč/m²/měsíc, v roce 2010 od 123 Kč/m²/měsíc do 3 500 Kč/m²/měsíc, v roce 2011 od 114 Kč/m²/měsíc do 3 500 Kč/m²/měsíc, v roce 2012 od 117 Kč/m²/měsíc do 3 750 Kč/m²/měsíc a v roce 2013 od 121 Kč/m²/měsíc do 3 874 Kč/m²/měsíc. Z toho vyplývá, že řádní nájemci nebytových prostor v prvním nadzemním podlaží a v prvním podzemním podlaží platí vyšší nájemné, než stanovil znalec Ing. Richard Motyčka. Pokud by tedy měl žalobce k dispozici i prostory užívané žalovaným, po náležité úpravě, mohl by je žalobce pronajímat za stejných podmínek, za kterých jsou pronajímány jiné nebytové prostory v tomto domě. Podle názoru soudu prvního stupně částka, o níž se majetek žalovaného nezmenšil, ač by se tak za obvyklých okolností mělo stát, když za užívání nebytových prostor v období od 15.8.2010 do 15.8.2014 žalovaný žalobci nic neplatil, musí vycházet z toho, jaké nájemné žalobci v domě platili nájemci nebytových prostor v uvedené a v této věci rozhodné době. Z těchto částek soud prvního stupně vycházel při vyčíslení bezdůvodného obohacení a shledal výpočet žalobce, tak, jak je uveden výše, správným a nárok na vydání bezdůvodného obohacení ve výši 22 659 587 Kč, jak jej žalobce uplatnil, opodstatněným. S odkazem na ust. § 1970 o.z. soud prvního stupně žalobci přiznal též úrok z prodlení, a to ode dne, kdy byla žalovanému doručena žaloba, do zaplacení. Výše úroků z prodlení byla stanovena podle § 2 vl. nař. č. 351/2013 Sb. Výrok o nákladech řízení soud prvního stupně odůvodnil ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a procesně úspěšnému žalobci přiznal náhradu nákladů řízení skládajících se ze soudního poplatku ze žaloby, a nákladů právního zastoupení advokátem. Doplnujícím usnesením (§ 166 odst. 1 a 2 o.s.ř.) soud prvního stupně před nabytím právní moci rozsudku o věci samé rozhodl o nákladech řízení státu spočívajících v zálohovaném znalečném znalce Ing. Richarda Motyčky. Podle výsledku řízení, jenž vyzněl ve prospěch žalobce, soud prvního stupně uložil nahradit státu tyto náklady na jeho označený účet.

7. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolání žalovaný. Vytkl soudu prvního stupně, že při rozhodování o výši nároku vyšel ze znaleckého posudku předloženého žalobcem vyhotoveného na jeho objednávku znalcem Ing. Milanem Pavlovským, třebaže žalovaný od počátku, kdy s tímto posudkem byl seznámen, s jeho závěry, ale i s postupem znalce nesouhlasil, pokládal jej za účelový, žalobci stranící. Znalec provedl jen výčet údajů z nájemních smluv na pronájem jednotlivých prostorů sloužících k podnikání v objektu Paláce Koruna, které obdržel od žalobce tak, aby dospěl k co možná nejvyšší částce bezdůvodného obohacení ve prospěch žalobce. Vypočetl aritmetický průměr a upravil jej o míru inflace v jednotlivých letech, a tak zjistil „obvyklou“ cenu nájemného, a tedy i výši bezdůvodného obohacení. Žalovaný v odpověď předložil oponentní znalecký posudek znalce Ing. Richarda Motyčky, podle kterého žalovaný docílil na úkor žalobce bezdůvodné obohacení za čtyři roky, tj. od 15.8.2010 do 15.8.2014 ve výši jen 8 061 345 Kč. Ani tuto částku však žalobci nezaplatil. Faktický způsob užívání věci je pro určení výše náhrady rozhodující, a prospěch žalovaného, který mu vyplynul z výkonu práva spočívajícího v užívání předmětných prostorů bez právního důvodu, nemůže být poměřován ztrátou druhého účastníka, zde žalobce. V této věci se jedná o užívání prostorů objektu Paláce Koruna za účelem umístění vstupů a výstupů, podchodu a pomocných prostorů ve stanici metra Můstek na trase A, které žalovaný na své náklady vybudoval v rámci stavby Metra trasy A, které slouží primárně k uspokojení veřejných potřeb. Žalovaný neužívá nebytové prostory k obvyklým komerčním účelům. Tyto prostory nelze s ohledem na jejich faktické užívání srovnávat s jinými prostory, resp. nájemními vztahy, které má žalobce sjednány v jiných částech objektu paláce Koruna a na jejichž základě vyčíslil

Shodu s prvopisem potvrzuje

prostřednictvím právního zástupce žalovaného k zaplacení částky 22 610 175 Kč z titulu bezdůvodného obohacení.

4. Na listu vlastnictví č. 384 pro katastrální území Nové Město jsou zapsány tři poznámky spornosti, oznámení o podaných celkem třech žalobách u Obvodního soudu pro Prahu 1 na určení vlastnického práva k nemovitostem, v nichž jsou nebytové prostory, jejichž faktickým užíváním měl žalovaný docílit na úkor žalobce bezdůvodného obohacení. Soud prvního stupně však zjistil, že všechny tři spory byly již pravomocně skončeny zamítnutím žaloby a zastavením odvolacího řízení, popřípadě potvrzením zamítavého rozsudku soudu prvního stupně. Tak bylo postaveno najisto, že vlastníkem výše označených nemovitostí je žalobce, který je tak v této věci nositelem aktivní legitimace. Dále žalovaný namítl, že prostory v prvním nadzemním a prvním podzemním podlaží domu o rozloze 282,19 m² jsou podle své povahy veřejným prostranstvím ve smyslu ust. § 34 zák. č. 128/2000 Sb. o obcích. Soud prvního stupně tuto námitku odmítl s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR sp. zn. 3 As 121/2013, podle kterého tento konkrétní podchod, jehož primárním účelem je vstup do stanice metra a výstup z ní, je součástí dráhy metra, a tak se na tuto stavbu vztahuje přednostně speciální právní úprava v režimu zák. č. 266/1994 Sb. o drahách, a to i přesto, že plní některé funkce pozemní komunikace. Za tím účelem byl podchod vybudován a jako součást stanice metra kolaudován. Podchod nemůže být veřejně přístupnou pozemní (místní) komunikací, protože není ve vlastnictví obce podle § 9 odst. 1 zák. č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích. Důvodnou neshledal soud prvního stupně ani námitku promlčení sporného nároku za dobu od 15.8.2010 do 15.8.2012. Jde o spor vyplývající z obchodněprávních vztahů, protože obě strany jsou obchodními společnostmi a jejich závazkové právní vztahy se podle § 261 odst. 1 obch. zák. řídily Obchodním zákoníkem. Závazkové vztahy jsou nejen vztahy smluvní, ale též vztahy deliktní povahy, zde jde o vztah vyplývající z bezdůvodného obohacení. Promlčecí doba je v tomto případě podle § 397 obch. zák. čtyřletá a podal-li žalobce žalobu 15.8.2014, nárok na vydání bezdůvodného obohacení dosaženého od 15.8.2010 není promlčen. Konečně zaujal soud prvního stupně názor, že vstupy a výstupy stanice metra A Můstek ústící do objektu Paláce Koruna nezvyšují komerční atraktivitu objektu. Poukázal na to, že v blízkosti Paláce Koruna se nacházejí ještě další tři vstupy a výstupy z metra, kterými přicházejí a odcházejí lidé - potenciální zákazníci obchodu v domě.
5. Žalovaný předložil oponentní znalecký posudek (§ 127a o.s.ř.) ze dne 1.12.2014 vypracovaný na objednávku žalovaného znalcem Ing. Richardem Motyčkou. Úkolem tohoto znalce bylo posoudit, zda bezdůvodné obohacení za faktické užívání nebytových prostor v době od roku 2009 do roku 2014, které vyčíslil znalec Ing. Milan Pavlovský v jeho znaleckém posudku, představuje obvyklé nájemné v daném místě a čase. Znalec v tomto posudku stanovil obvyklé nájemné za nebytové prostory v domě na částku 374 Kč/m²/měsíc, a to za všechny nebytové prostory za celé hodnocené období.
6. Soud prvního stupně posuzoval důvodnost žaloby o vydání bezdůvodného obohacení za dobu od 15. 8. 2010 do 31. 12. 2013 podle §§ 451 odst. 1 a 2 a 458 obč. zák., za dobu od 1. 1. 2014 do 15.8.2014 podle §§ 2993 a 2999 o. z. V rozhodném období neexistoval žádný platný závazek mezi účastníky opravňující žalovaného k užívání části domu (Paláce Koruna). Pokud jde o vyčíslení bezdůvodného obohacení platí, že musí být vydáno vše, co bylo bezdůvodným obohacením nabyto (§ 458 odst. 1 obč. zák.) po 1.1.2014 obvyklá cena toho, co bylo bezdůvodně nabyto (§ 2888 odst. 1 o.z.). Těmto zákonným ustanovením obvyklá cena nájmu

Shodu s prvopisem potvrzuje

bezdůvodné obohacení, na něž vznesl nárok proti žalovanému. Jejich povahou se nejedná o plnohodnotné nebytové prostory, k čemuž měl soud prvního stupně přihlídnout při kvantifikaci případného bezdůvodného obohacení. I kdyby žalovaný tyto prostory přestal užívat, a tak by mu nevznikalo bezdůvodné obohacení, nebyly by způsobilé k okamžitému pronájmu za cenu stanovenou znaleckým posudkem Ing. Milana Pavlovského, kterou žádá od žalovaného. Na druhé straně v posudku Ing. Richarda Motyčky je konstatováno, že obecně nelze posuzovat obslužné prostory jako plnohodnotné nebytové prostory, a podle toho stanovil obvyklé nájemné v předmětných nebytových prostorách Paláce Koruna ve výši 374 Kč/m²/měsíc. Naproti tomu Ing. Milan Pavlovský stanovil bezdůvodné obohacení ve výši nájmu v rozmezí 114 Kč/m²/měsíc do 3 500 Kč/m²/měsíc. V souvislosti s výší bezdůvodného obohacení znalec Ing. Richard Motyčka při výsledku před soudem prvního stupně uvedl, že při jejím stanovení nelze vycházet jen z jednotlivých konkrétních nájemních smluv v daném čase a na daném místě, jak to učinil znalec Ing. Milan Pavlovský, nýbrž z co nejširších statistických údajů vztahujících se k potenciálnímu předmětu nájmu. Z nich se pak stanoví cenové rozpětí a následně se okruh zkoumaných nabídek pronájmů zužuje na konkrétní nebytový prostor. Ve výši bezdůvodného obohacení by se měla promítnout též komerční atraktivita objektu Paláce Koruna s jeho vstupy a výstupy ze stanice metra. Protože soud prvního stupně vycházel při stanovení výše bezdůvodného obohacení ze znaleckého posudku znalce Ing. Milana Pavlovského, nevzal v úvahu skutečnosti ovlivňující výši bezdůvodného obohacení, jimiž jsou stav, způsob a účel užívání nebytových prostor, a věc tak nesprávně po právní stránce posoudil. Hlavním kritériem pro zjištění výše bezdůvodného obohacení je dle žalovaného skutečný způsob a účel užívání nebytových prostor a ne hypotetický budoucí komerční účel. Žalovaný z uvedených důvodů navrhl, aby odvolací soud buď změnil rozsudek soudu prvního stupně v tom smyslu, že žalobu zamítne, nebo tento rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

8. Žalobce vyvracel důvody odvolání. Uvedl, že neobstojí námitka žalovaného, že se nejedná o plnohodnotné nebytové prostory, a tak z nich nelze žádat bezdůvodné obohacení ve výši obvyklého nájemného z nájemních smluv, které má žalobce jako vlastník sjednány v jiných částech objektu. Nebýt žalovaného a jeho neoprávněného užívání nebytových prostor v Paláci Koruna, žalobce by tyto prostory jistě přestavěl na plnohodnotné nebytové prostory určené ke komerčnímu využití, s čímž počítá pro účely stanovení výše obvyklého nájemného znalec Ing. Milan Pavlovský. Jeho úkolem bylo stanovit, „jaké by bylo obvyklé nájemné za užívání současných veřejných nebytových prostorů domu č.p. 846 - Palác Koruna na Václavském náměstí od 1.1.2009 do 31.12.2012, za předpokladu, že by zde byly srovnatelné nebytové prostory jako jsou v Paláci Koruna“. Při stanovení tohoto znaleckého úkolu přitom žalobce vycházel z toho, že je třeba zjistit výši částky, o kterou se žalovaný na žalobcův úkor bezdůvodně obohacuje tak, že bez právního důvodu užívá část prostor v objektu Paláce Koruna, ačkoli by za jejich užívání ke komerčním účelům, bylo-li by oprávněné, hradil žalobci příslušnou cenu. Je nevýznamná okolnost, že žalobce by v případě, že by žalovaný přestal nebytové prostory užívat, tyto prostory nejprve stavebně technicky upravil, aby bylo možné je užívat způsobem obdobným, jako je tomu u srovnatelných nebytových prostor v objektu Paláce Koruna. Soud prvního stupně vyšel při stanovení bezdůvodného obohacení jen z obvyklé výše nájemného v objektu Paláce Koruna vycházejícího z porovnání výše nájemného podle existujících (tj. skutečně realizovaných) nájemních smluv uzavřených na pronájem srovnatelných prostor v objektu Paláce Koruna. Výši nájemného za nebytové (obchodní) prostory v Paláci Koruna určuje především poloha objektu a ne to, že by byl přístupný prostřednictvím vstupů a výstupů stanice Metra A Můstek ústících do objektu Paláce Koruna. Odvolání žalovaného je tedy podle žalobce nedůvodné. Proto navrhl, aby byl

rozsudek soudu prvního stupně potvrzen a žalobci aby byla přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení.

9. O odvolání žalované odvolací soud již jednou rozhodl, a to usnesením ze dne 25.5.2016, č.j. 13 Co 112/2016 – 135 tak, že rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Vyjádřil názor, že soud prvního stupně pochybil, když se nezabýval úvahou, zda nebytové prostory v Paláci Koruna, na jejichž faktické užívání žalobce od žalovaného žádá náhradu, která má představovat bezdůvodné obohacení žalovaného, byly kolaudovány jako součást metra. V kladném případě by byly součástí dráhy a platil by na ně režim zák. č. 266/1994 Sb. o dráhách. Pak by nebylo možno uvažovat o bezdůvodné obohacení ve výši obvyklého nájemného z komerčních nebytových prostor v Paláci Koruna. I pokud by bylo zjištěno, že nebytové prostory, za jejichž faktické užívání žalobce žádá od žalovaného peněžní náhradu ve výši bezdůvodného obohacení, nebyly kolaudovány jako součást dráhy, bylo by třeba vycházet z fakticity užívání v rozhodném období (od 15.8.2010 do 15.8.2014). Výši bezdůvodného obohacení nelze srovnávat s komerčním nájemným, protože nebytové prostory by žalobce bez přestavby a rekolaudace stejně nemohl pronajímat. Na vyřešení otázky kolaudačního stavu bude záležet také to, zda se námitka promlčení, kterou žalovaná vznesla, posoudí v režimu obč. zák. č. 40/1994 Sb. nebo obch. zák. č. 513/1991 Sb. Toto usnesení bylo k dovolání žalovaného usnesením Nejvyššího soudu ČR ze dne 29.8.2017, č.j. 23 Cdo 5105/2016 – 149 zrušeno (§ 243e odst. 1 a 2 o.s.ř.) a věc byla vrácena odvolacímu soudu k dalšímu řízení se závazným právním názorem dovolacího soudu (§ 243g odst. 1 část věty prvé za středníkem ve spojení s ust. § 226 odst. 1 o.s.ř.).
10. Žalovaný podáním ze dne 30.1.2018 doplnil své odvolání. Namítl nedostatek své pasivní legitimace v tomto sporu, protože se existencí přístupového koridoru neobohacuje ve smyslu ust. § 451 obč. zák. Za bezdůvodné obohacení nelze pokládat jakýkoli prospěch, jehož by mohl dosáhnout vlastník věci, nýbrž jen ten prospěch, o který na jeho úkor obohacený buď zvýšil svůj majetkový stav, anebo o nějž se jeho majetkový stav nezměnil, ačkoli by se tak za běžných okolností mělo stát. Žalobce neprokázal, že by se žalovaný užíváním předmětu sporu na jeho úkor obohatil, či se jeho majetková sféra zmenšila, ačkoli by se tak za normálních okolností mělo stát. Žalobcem předložený znalecký posudek nevyčíslil hodnotu případného bezdůvodného obohacení na straně žalovaného, ale jen prospěch, jehož mohl žalobce jako vlastník věci teoreticky dosáhnout. Soud prvního stupně také nesprávně posoudil vlastnické právo k předmětné části Paláce Koruna. Minimálně od 1.12.1995 existuje právní důvod k užívání, protože k tomuto dni nabyla účinnosti vyhl. č. 177/1995, kterou se vydává stavební a technický řád drah. Podle § 27 odst. d/ této vyhl. jsou vymezeny stanice metra a přístupové cesty k nim jako součást dráhy metra. Žalovaný jako vlastník a provozovatel speciální dráhy, metra, jenž vykonával řádnou, nepřetržitou a dobrověrnou držbu po dobu delší 10 let, tak nabyl do svého vlastnictví přístupové cesty, popřípadě vydržel věčné břemeno srovnatelné s vlastnickým právem. Žalovaný navrhl změnu rozsudku soudu prvního stupně tak, že by byla žaloba zamítnuta.
11. Žalobce vyvracel důvody odvolání. Uvedl, že vstupy a výstupy ze stanice Metra A Můstek, o něž v této věci jde, jsou součástí stavby dráhy metra, tedy stavby vlastněné žalovaným. Hlavním účelem vstupů a výstupů z této stanice je zajištění vstupu a výstupu cestujících a ne funkce veřejně přístupné komunikace. Subjektem, který se na úkor žalobce bezdůvodně obohacuje, je žalovaný jako vlastník stavby zasahující bez právního důvodu do Paláce Koruna

Shodu s prvopisem potvrzuje Anna Mitkovová.

obč. zák.) se odvíjí zásadně od prospěchu nabytého obohacením (zde žalovaným) a nikoli od újmy ochuzeného (zde žalobce). Za správný a odrážející uvedenou judikaturu NS ČR označil dovolací soud i právní názor odvolacího soudu, že výši bezdůvodného obohacení nelze v této věci srovnávat s komerčním nájemným, protože nebytové prostory by žalobce podle skutkových zjištění bez přestavby a rekolaudace stejně nemohl pronajímat. Naopak dovolací soud označil za nesprávný, odporující platné judikatuře názor odvolacího soudu, podle kterého na vyřešení otázky kolaudačního stavu bude záležet také to, zda se námitka promlčení, kterou žalovaný vznesl, posoudí v režimu obč. zák. nebo obch. zák. NS ČR uzavřel, že i v případě vztahu z bezdůvodného obohacení vzniklého přijetím plnění bez právního důvodu, který je vztahem obchodním závazkovým, je promlčecí doba čtyřletá (§ 397 obch. zák.) Vztaheno na nyní souzenou věc, pro přijetí závěru, zda vztah z bezdůvodného obohacení vzniklého přijetím plnění bez právního důvodu (§ 451 odst. 2 obch. zák.) je závazkovým vztahem obchodním nebo občanskoprávním, je tak nutno vyřešit otázku, zda bezdůvodné obohacení, jehož vydání je zde požadováno, bylo získáno na základě vztahu, který svým pojetím odpovídá ust. § 261 odst. 1 obch. zák., či nikoli. Závazkovým vztahem mezi podnikateli ve smyslu ust. § 261 odst. 1 obch. zák. jsou nejen vztahy ze smluv, ale i ze způsobené škody nebo z bezdůvodného obohacení, pokud splňují předpoklad, že se týkají jejich podnikatelské činnosti. Tento předpoklad byl v posuzované věci naplněn, protože ze skutkových zjištění vyplývá, že oba účastníci jsou podnikatelé, když žalobce jednotlivé nebytové prostory Paláce Koruna pronajímá ke komerčním účelům a žalovaný užívá dotčené nebytové prostory Paláce Koruna také v souvislosti se svou podnikatelskou činností, a to pro účely provozu trasy A metra. Relativním závazkovým vztahem podle § 261 odst. 1 obch. zák. může být i vztah z bezdůvodného obohacení (viz rozsudky NS ČR 32 Cdo 2436/2009, 29 Odo 383/2001). Názor žalovaného obsažený v jeho odvolání při posouzení otázky promlčení práva na vydání bezdůvodného obohacení tedy není správný a sporný nárok není promlčen.

14. Odpověď na otázku, zda nebytové prostory v Paláci Koruna byly kolaudovány jako součást metra, protože v případě kladné odpovědi, by na ně platil režim zákona o drahách (č. 266/1994 Sb.), kterou považoval odvolací soud v jeho kasačním usnesení za důležitou, označil dovolací soud naopak za v tomto sporu o vydání bezdůvodného obohacení za nevýznamnou.
15. Pokud jde o výpočet bezdůvodného obohacení za použití znaleckého posudku znalce Ing. Milana Pavlovského, odvolací soud odkazuje na přezkoumávaný rozsudek soudu prvního stupně.
16. Z uvedených důvodů soud prvního stupně nepochybil, když žalobě zcela vyhověl a odvolací soud jeho věcně správný rozsudek ve znění doplňujícího usnesení podle § 219 o.s.ř. potvrdil, včetně správných výroků o nákladech řízení, jak mezi účastníky navzájem, tak i ve vztahu ke státu..
17. Výrok o nákladech odvolacího řízení vyplývá z ust. §§ 224 odst. 1 a 142 odst. 1 o.s.ř. Žalobce byl procesně úspěšný i v odvolacím řízení, a tak má právo na náhradu jeho nákladů, které spočívaly v nákladech právního zastoupení advokátem. Ty tvoří mimosmluvní odměna advokáta ve výši podle §§ 6 odst. 1 a 7 bodu 7 vyhl. č. 177/1996 sb. za úkon právní služby ve výši 53 380 Kč. Právní zástupce žalobce vykonal pro žalobce úkony právní služby: náklady právního zastoupení v rámci prvního odvolacího řízení vyjádření žalobce a účast právního

Shodu s prvopisem potvrzuje

ve vlastnictví žalobce. Žalobce prokázal výši obvyklého nájemného z komerčních nebytových prostor v objektu, v němž se nalézají nebytové prostory užívané bez právního důvodu žalovaným. Žalovaný se tak bezdůvodně obohacuje na úkor žalobce a výše obohacení je rovna obvyklému nájemnému za tyto prostory. Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 3 As 121/2013 – 40 nevyloučil, že by podchod (a vstupy a výstupy ze stanice metra) mohly rovněž plnit funkci veřejně přístupné pozemní komunikace, ale konstatoval, že se jedná o součást dráhy a ne o místní komunikaci, protože lze podchod, resp. vstupy a výstupy, použít jako podchod, ale to není jejich hlavním účelem. Tím je ve stanici Můstek umožnit obecný průchod pod křižovatkou Na Můstku jako součást systému podchodu Mústek. Z povahy institutu vydržení je vyloučeno, aby žalovaný nabyl vlastnické právo, či právo odpovídající věcnému břemeni k prostorům ve vlastnictví žalobce, když, jak uvedl, disponuje právním důvodem k jejich užívání vyplývajícím z vyhl. č. 177/1995 Sb. Absentuje zde znak oprávněné držby, a to nakládat s věcí jako vlastní, resp. výkon práva pro sebe. Ze stejného důvodu žalovaný nemohl vydržet vlastnické právo k prostorům ve vlastnictví žalobce. Žalobce navrhl potvrzení rozsudku soudu prvního stupně.

12. Po zjištění, že žalovaný použil odvolací důvody podle § 205 odst. 2 písm. e/ a g/ o.s.ř. přezkoumal odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§§ 212, 212a odst. 1 a 5 o.s.ř.), a poté dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
13. Odvolací soud vázán právními názory dovolacího soudu obsaženými v jeho zrušovacím usnesení ze dne 29.8.2017, č.j. 23 Cdo 5105/2016 - 149 dovedl s odkazem na rozsudek NS ČT sp. zn. 25 Cdo 2578/98 uveřejněný pod R 53/2000, že výši bezdůvodného obohacení určí soud podle své úvahy (§ 136 o.s.ř.) peněžitou částkou odpovídající částkám vynakládaným obvykle v daném místě a čase na užívání obdobné věci, zpravidla formou nájmu, a kterou by nájemce za obvyklých okolností byl povinen plnit podle platné nájemní smlouvy; pokud její výše není předpisem stanovena, určí ji soud podle své úvahy opírající se o finanční ocenění prospěchu, který účastníkovi užíváním věci vznikl. Majetkovým vyjádřením tohoto prospěchu je pak peněžitá částka, která odpovídá částkám obvykle vynakládaným v daném místě a čase za užívání obdobné věci zpravidla formou nájmu a kterou by byl nájemce za běžných okolností povinen plnit podle platné nájemní smlouvy; důvodně se tato náhrada poměřuje s obvyklou hladinou nájemného. V souvislosti s otázkou určení výše bezdůvodného obohacení NS ČR zaujal stanovisko, že je-li výše úplaty závislá i na účelu a způsobu užívání, případně na právní formě, jíž se obdobný způsob užívání běžně realizuje, zkoumá soud konkrétní okolnosti případu a přihlédne k účelu, jemuž věc zpravidla slouží a k tomu, jak se ten, kdo se tímto způsobem obohatil, věc ve skutečnosti užíval a jakou úplatu by za toto užívání věci byl nucen za normálních okolností platit (viz rozsudek NS ČR sp. zn. 25 Cdo 845/99. Při stanovení rozsahu bezdůvodného obohacení je třeba reflektovat povahu a stav užívaných prostor, a tak zjišťovat obvyklou cenu oprávnění užívat právě ty místnosti, v nichž žalovaný v rozhodném, období své komerční aktivity provozoval. Úvaha, kterou se odvolací soud ve svém předešlém zrušovacím usnesení při stanovení rozsahu bezdůvodného obohacení řídil, tedy že je třeba vycházet z faktického, to znamená skutečného stavu užívání v rozhodném období, je v souladu s judikaturou dovolacího soudu. Za bezdůvodné obohacení tedy nelze považovat jakýkoli prospěch, jehož by mohl teoreticky dosáhnout vlastník věci, ale jen ten prospěch, o němž na jeho úkor obohacený buď zvýšil svůj majetkový stav, anebo o němž se jeho majetkový stav nezmenšil, ač by se tak za běžných okolností stalo (viz rozsudky NS ČR sp. zn. 30 Cdo 199/2007 a 25 Cdo 845/99 a 32 Odo 1108/2003). Výše vydávaného plnění (§§ 451 a násl.

Shodu s prvopisem potvrzuje"

zástupce žalobce u odvolacího jednání konaného dne 25.5.2016. V dovolací řízení jde o jeden úkon právní služby, seps dovolání a v průběhu druhého odvolacího řízení vykonal právní zástupce žalobce za žalobce úkony právní služby seps dupliky a účast právního zástupce u odvolacího jednání dne 21.2.2018 (§§ 11 odst. 1 písm. d/, g/a k/ vyhl. č. 177/1996 Sb.). Ke každému úkonu právní služby náleží podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. režijní paušál 300 Kč. Výpočet je: $(5 \times 53\,380) + (5 \times 300) = 268\,400$ Kč. K tomu ještě náleží podle § 137 odst. 3 písm. a/ o.s.ř. 21 % DPH. Daň činí 56 364 Kč. Součet je 324 764 Kč a k němu ještě náleží 10 000 Kč jako soudní poplatek z dovolání. Náklady odvolacího a dovolacího řízení činí úhrnem 334 764 Kč. Tuto částku uložil odvolací soud žalovanému zaplatit k rukám právního zástupce žalobce (§§ 211, 149 odst. 1 o.s.ř. v pariční lhůtě podle § 160 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže Nejvyšší soud České republiky na základě dovolání podaného do dvou měsíců ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu prvního stupně dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Praha 21. února 2018

JUDr. Vladimír Fučík v.r.
předseda senátu

